

Problematika bambusových a jiných organických vláken přidávaných do plastů pro styk s potravinami

Ing. Jitka Sosnovcová

Státní zdravotní ústav
Národní referenční laboratoř pro materiály pro
styk s potravinami a pro výrobky pro děti do 3 let

*Konference „Moravské dny výživy“
Olomouc 12. – 13.5. 2022*

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍŠAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Použití bambusu jako ekologické suroviny

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍŠAD ORGANICKÉHO PŮVODU

- I. zdravotní rizika uvolňování toxických látek do potravin
- II. neshoda s evropskou legislativou – změna legislativy
- III. celoevropská akce na stažení výrobků z trhu

Reklama

PROČ BAMBUS?

- bambus je jedna z nejrychleji rostoucích rostlin na světě
- ekologická náhrada dřeva (snížení potřeb na těžbu dřeva)
- bambus je vysoce obnovitelný materiál (nepotřebuje opětovnou výsadbu)

VLASTNOSTI MATERIÁLU:

- plnohodnotná ekologická náhrada plastu
- silnostěnné provedení - šířka stěn cca 3 mm
- přírodní vzhled - na první pohled je vidět ekologická struktura materiálu
- vhodné do myčky nádobí
- odolné teplotám -20°C až +80°C
- není vhodné do mikrovlnné trouby

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍŠAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Bamboo je vyrobené ze 70% rozdrčeného bambusu, dále šlupek obilnin a rýže, vody a zdravotně nezávadného barviva.

Biologicky rozložitelný materiál z bambusového vlákna, který je ekologickou náhradou plastu.

- **GoEco** je značka produktů pro stolování, vyrobených z **přírodního drceného bambusu, nebo kukuřičného bioplastu s barvivy na přírodní bázi**, které jsou vhodné pro přímý styk s jídlem a vodou. Nádobí a další produkty jsou ekologické - **100% rozložitelné v přírodě**, neobsahují žádné problematické látky jako ftaláty, bisfenol-A, formaldehyd, karcinogeny atd.
- Barviva použitá pro potisk výrobků GoEco jsou na **přírodně minerální bázi**, jsou také rozložitelné a hygienicky zcela bezpečné. **Neobsahují žádné chemické látky jako ftaláty, bisfenoly, formaldehydy, změkčovače, syntetická barviva, ropné látky ani karcinogeny, jsou tak zdravou alternativou k plastu.**

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍRAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Čína („třetí země“) - bambusová vlákna + *kukuřičný škrob* + *rýžové šlupky*
+ **MELAMIN (melamin-formaldehydová pryskyřice)**

Polymerní základ:

Melamin-
formaldehydová
pryskyřice

*Příloha I – pozitivní
seznam*

FCM 98 Formaldehyd

SML = 15 mg/kg

FCM 239 Melamin

SML = 2,5 mg/kg

Přísady:

*Příloha I – pozitivní
seznam*

**FCM 96 dřevná moučka
a vlákna, neupravená**

**!!! Bambus nepatří mezi
dřeviny**

je souhrnný název pro
množství rodů trav z
čeledi lipnicovitých

vyznačujících se dřevnatými
stébly.

Tráva

melamin + kyselina kyanurová

melamin kyanurat

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍŠAD ORGANICKÉHO PŮVODU

„Bambusové“ nádoby“

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍŠAD ORGANICKÉHO PŮVODU

L 338/4

EN

Official Journal of the European Union

13.11.2004

REGULATION (EC) No 1935/2004 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 27 October 2004

on materials and articles intended to come into contact with food and repealing Directives 80/590/EEC
and 89/109/EEC

Nařízení EU č. 1935/2004 je základní legislativním rámcem, který se vztahuje na všechny materiály a předměty, které přicházejí do styku s potravinami

Definuje FCM a stanovuje základní požadavky (článek 3 nařízení):

- ✓ **nesmí ohrozit lidské zdraví**
- ✓ **nesmí způsobit nepříjemnou změnu ve složení potravin**
- ✓ **nesmí způsobovat zhoršení organoleptických vlastností potravin**

Plasty a výrobky z nich

II

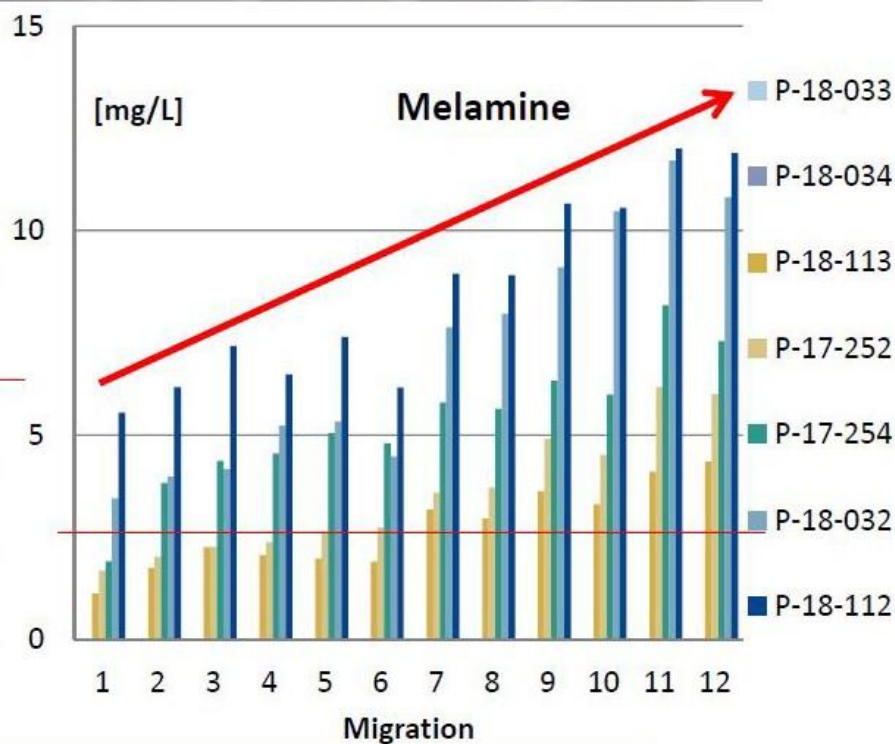
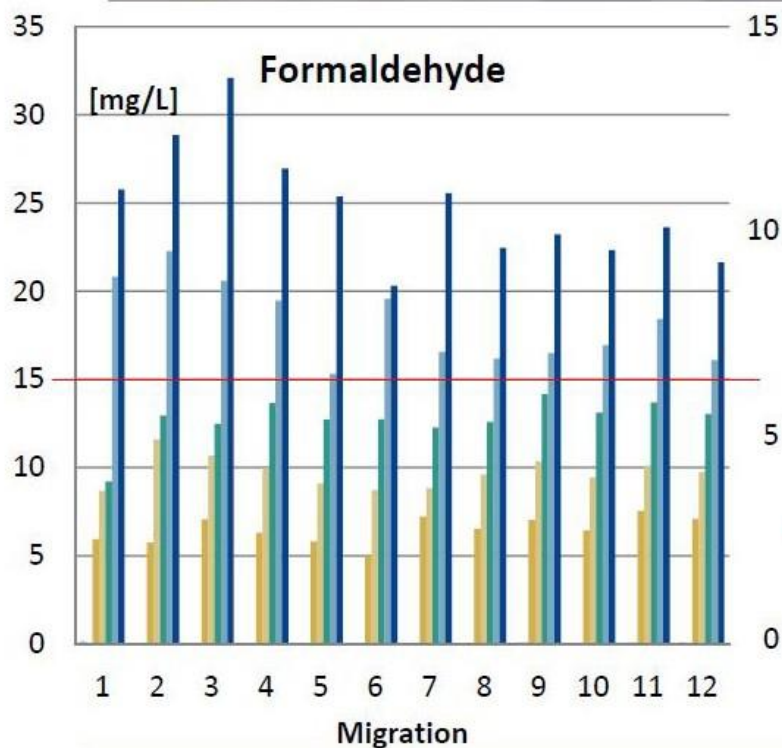
*(Nelegislativní akty)***NAŘÍZENÍ****NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 10/2011****ze dne 14. ledna 2011****o materiálech a předmětech z plastů určených pro styk s potravinami***(Text s významem pro EHP)*

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

- (2) Toto nařízení je zvláštním opatřením ve smyslu čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 1935/2004. Toto nařízení by mělo stanovit zvláštní pravidla pro bezpečné používání materiálů a předmětů z plastů a zrušit směrnici Komise 2002/72/ES ze dne 6. srpna 2002 o materiálech a předmětech z plastů určených pro styk s potravinami ⁽²⁾.

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍRAD ORGANICKÉHO PŮVODU

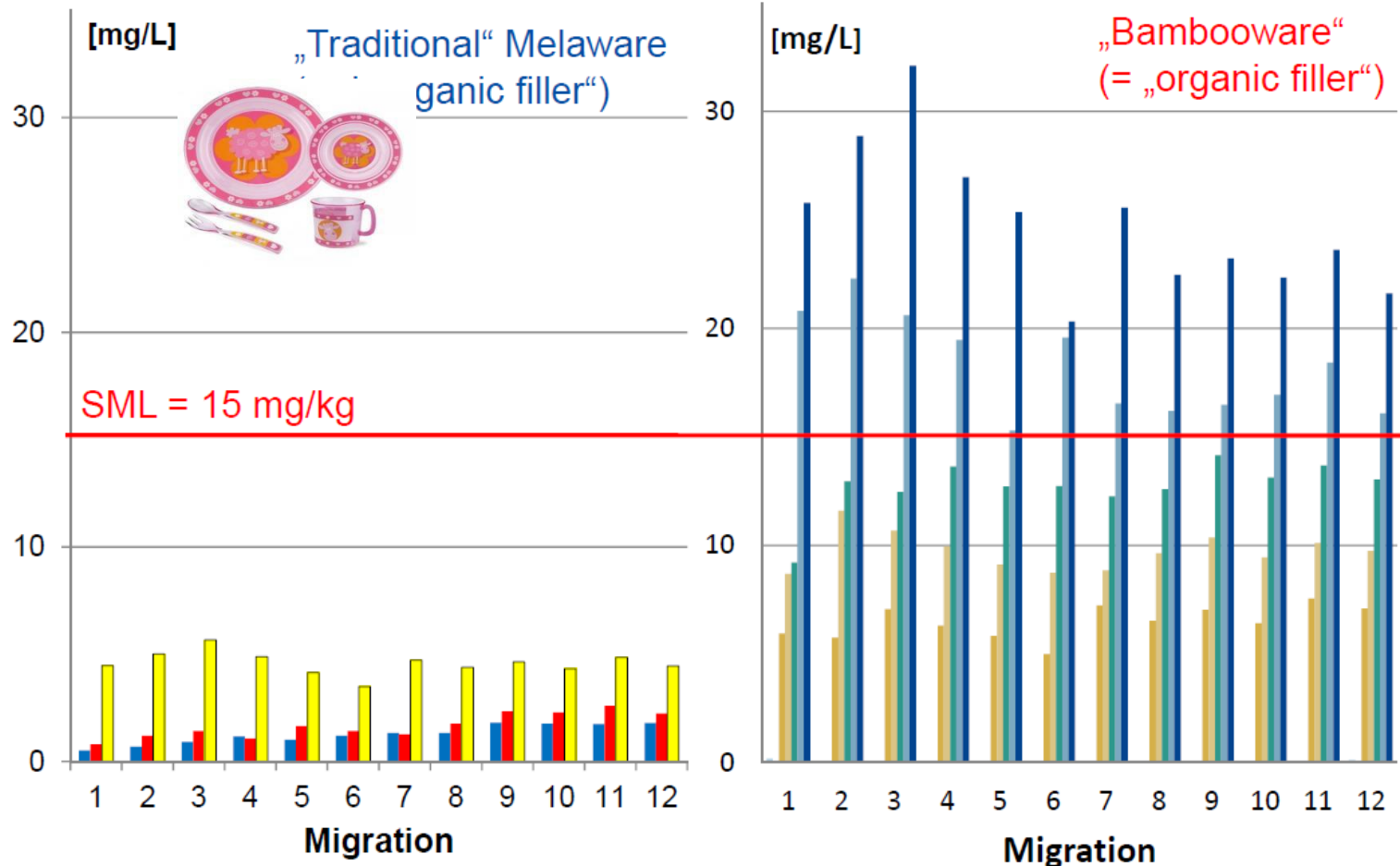

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍRAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Porovnání

nádobí z „klasického“ melaminu x

nádobí z „bambusu“

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍRAD ORGANICKÉHO PŮVODU

RASFF a AAC oznámení v letech 2019-2021*

Přijatá oznámení týkající se FCM vyrobených z ground bamboo

NESHODY	2019	2020	2021	CELKEM
Zdravotní riziko (RASFF)	35	20	10*	65
žádné zdravotní riziko (AAC)	9	3	2*	14

* Data k 31. březnu 2021

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍRAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Jaký je problém ? Použití nelegálního aditiva v FCM z plastů*

Bambusová vlákna (powder) nejsou schválenou přísadou

HEALTH RISK

MIGRACE melaminu a formaldehydu je nad povoleným SML

Reklama a nabízení hlavně pro kojence a malé děti

Není eco-friendly

Není recyklovatelný

Oddělení bambusových vláken od plastů je neproveditelné

- Made primarily from bamboo powder
- Sustainably harvested
- Eco-friendly
- Biodegradable
- Durable
- Dishwasher safe (top rack)
- Not suitable for microwave

Country of origin: PRC

Set pour manger 24°C. Bamboo

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍSADEK ORGANICKÉHO PŮVODU

Proč je potřebná akce na úrovni EU?

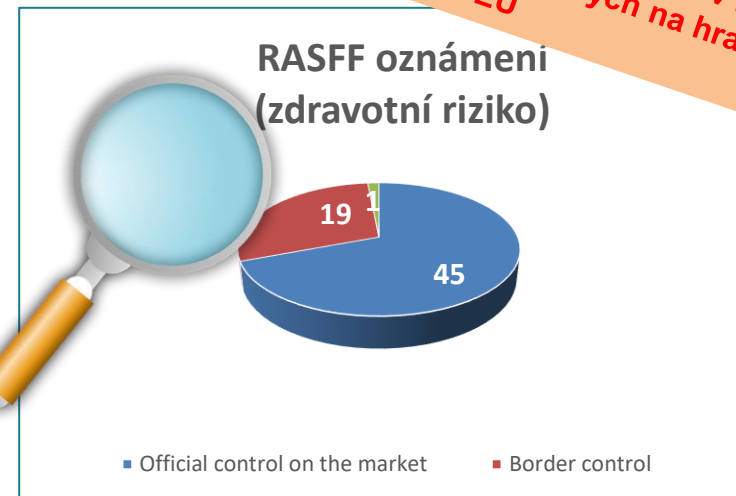
Přijatá oznámení týkající se FCM vyrobených z ground bamboo

Všechna oznámení jsou na předměty vyrobené v zemích mimo EU

NESHODY	CN/HK	Další Země mimo EU	EU	CELKE M
Zdravotní riziko (RASFF)	47	18	0	65
Bez zdravotního rizika (AAC)	6	8	0	14

Pouze 29,2% oznámení hlášených v RASFF se týkalo výrobků zachycených na hranicích EU

Úspěšnost celé akce záleží na :

- Počtu zúčastněných zemí
- Spolupráci mezi úřední kontrolou (hygienickou službou) a celní správou během akce

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍŠAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Jaký je další problém ?
Obcházení celní kontrol a celních poplatků
CN – celní klasifikace

CN code 39241000
(Tableware and kitchenware
of plastics)

6,5% Duty

Sanitary checks:
Reg. 10/2011
+ Reg. 284/2011
if origin CN-HK

CN code 44191900
(Tableware and kitchenware, of bamboo, other
than bread boards, chopping boards and
similar boards or chopsticks)

0% Duty

NO
Sanitary checks

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍRAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Předmět kontroly

Na vnitřním trhu EU:

- Identifikace a stažení z trhu
- Připomínání výrobcům/ dovozcům/distributorům nelegálnost těchto výrobků
- Podpora od platform elektronického obchodování (**eCommerce platforms**)
- Informování spotřebitelů

Na hranicích EU:

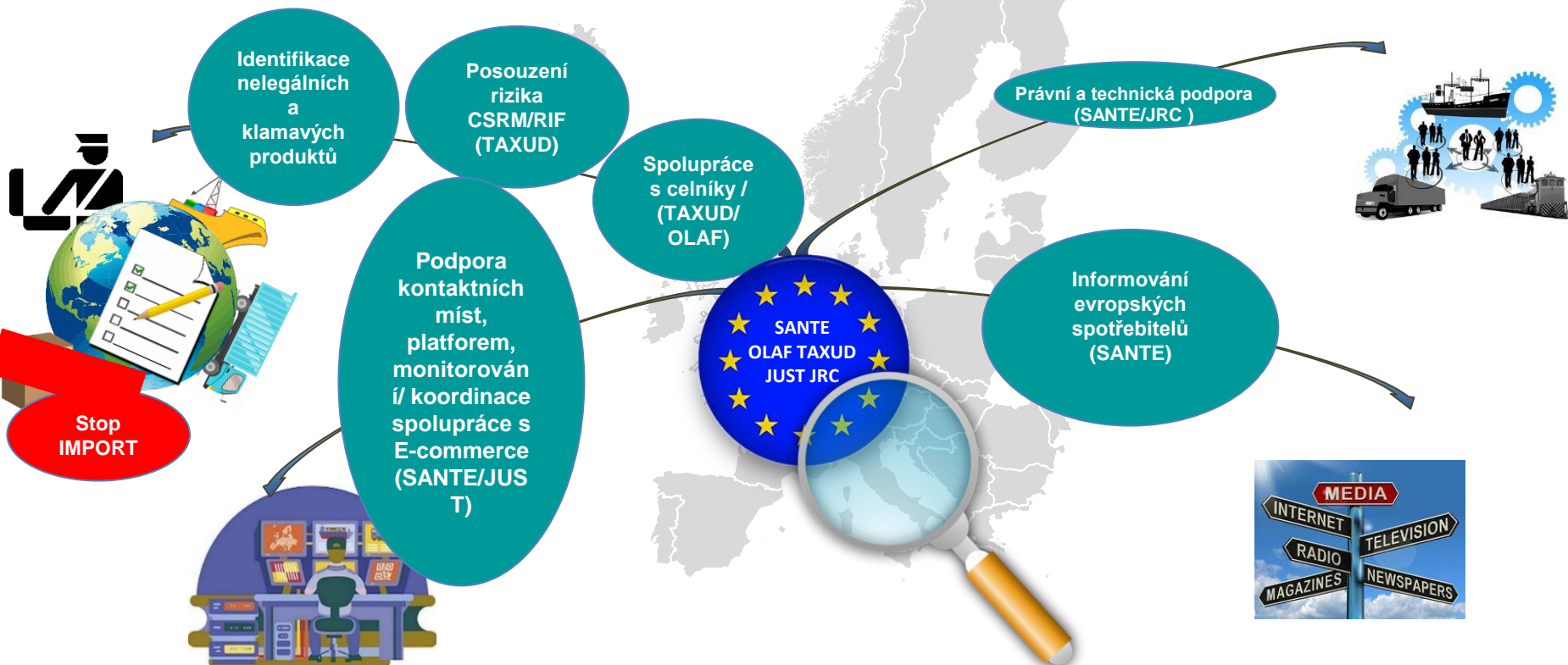
- Detekování a odmítnutí na hranicích EU
- Zpětné vymáhání celních poplatků

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍSADE ORGANICKÉHO PŮVODU

Kdo co bude dělat?

Evropská komise

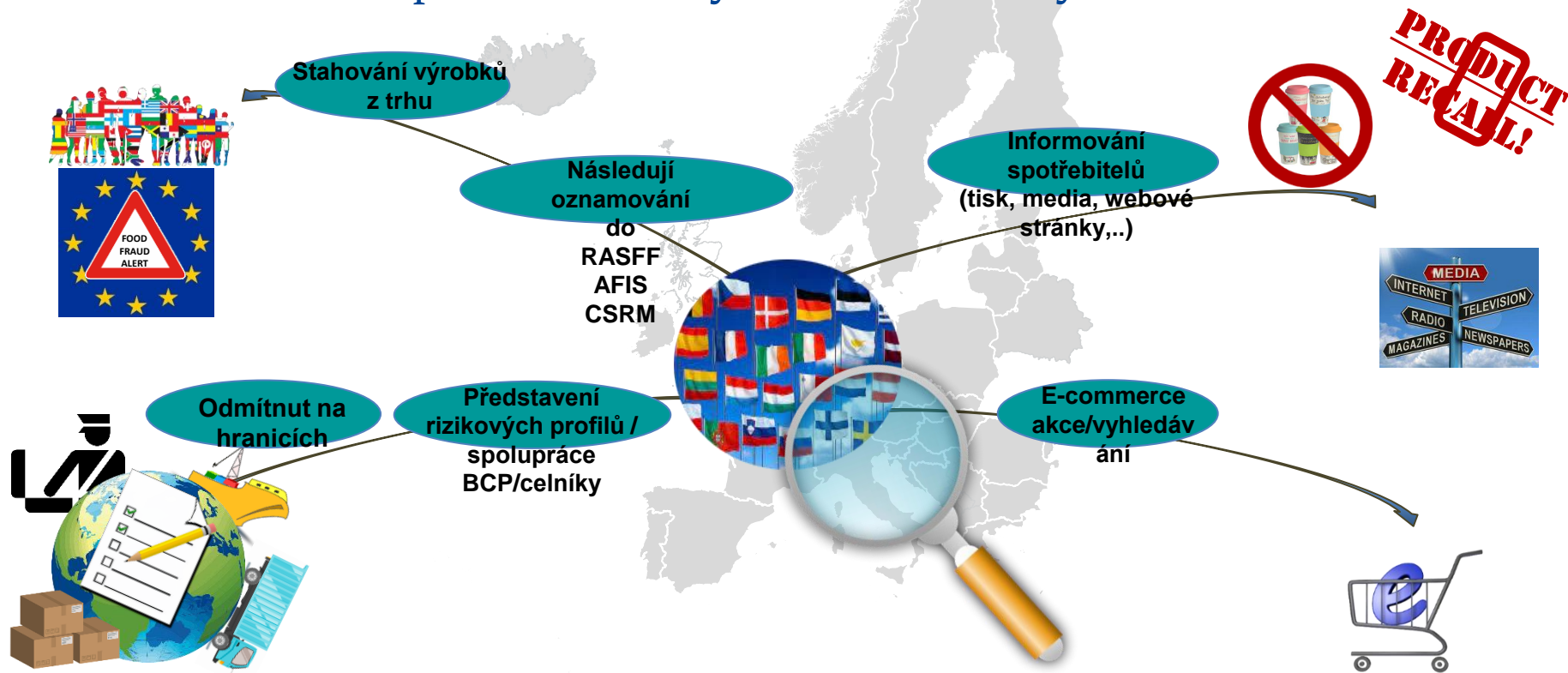

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍSLAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Kdo co bude dělat?

Členské státy EU

zodpovědnost za vymáhání v členských státech EU

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍRAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Časový harmonogram

ČR
zákaz prodeje
výrobků k 1.9.2021

- Zahájení akce s příslušnými orgány členských států
- Zahájení koordinované akce s celními orgány a příslušnými dozorovými orgány v členských státech
- Podávání zpráv (reporting)/ komunikace mezi členskými státy a Evropskou komisí
- Ukončení akce
- **Prodlouženo do konce dubna 2022**

6. květen 2021

květen 2021

**květen -
prosinec 21**

prosinec 2021

◆ NOVÝ TYP RIZIKA PŘI POUŽÍVÁNÍ PŘÍŠAD ORGANICKÉHO PŮVODU

Nařízení EP a Rady(EU)1935/2004

98% bagasse pulp, waterproof and oil proof agent, 1 % each.

Nařízení EK (EU) č. 10/2011

MO9739-48
LUNCH2GO

Obědová krabička vyrobená z pšeničné slámy (50%) a PP (50%). Víčko z PP má stojánek na telefon.

50% pšeničné slámy + 50 % PP

MO6108-01
BRAZIL

Dvoustěnný pohárek na kávu o objemu 300ml. Materiál 50% kávová slupka a 50% PP.

50% kávové slupky + 50 % PP

Děkuji za pozornost

https://www.mzcr.cz/nebezpecne_vyrobky/stanoveni-nebezpecneho-vyrobku/